

Europos Parlamentas (EP) ir ES Taryba penktadienį pasiekė susitarimą dėl skaitmeninių paslaugų akto, kuris užkardys neteisėto turinio platinimą ir gins žmogaus teises skaitmeninėje erdvėje.

Remiantis naujomis taisyklėmis, tarpininkavimo paslaugas teikiančios įmonės, tokios kaip socialiniai tinklai ir interneto parduotuvės, privalės imtis priemonių, kad apsaugotų vartotojus nuo neteisėto turinio, prekių ir paslaugų. Numatoma, kad Europos Komisija ir ES šalys turės prieigą prie labai didelių interneto platformų naudojamų algoritmų. Vartotojai galės pranešti apie neteisėtą turinį, įskaitant prekes ir paslaugas, o interneto platformos bus įpareigosios greitai reaguoti.

Šiuo aktu siekiama apsaugoti pagrindines žmogaus teises internete, įskaitant žodžio minties laisvę ir duomenų apsaugą. Skaitmeninės prekyvietės turės užtikrinti prekių ir paslaugų saugumą, tikrindamos prekybininkų teikiamą informaciją. Jos taip pat turės atlikti atsitiktinius patikrinimus, kad pašalintų neteisėtą turinį. Kartu numatoma suteikti geresnę apsaugą prievartos internete aukoms, kai, pavyzdžiui, apie jas platinama informacija be jų sutikimo. Toks turinys, kai pornografija platinama kaip keršto įrankis, turės būti nedelsiant šalinamas.

Už pažeidimus interneto platformoms ir paieškos sistemoms numatytos baudos, kurios gali siekti iki 6 proc. nuo jų pasaulinės metinės apyvartos. Europos Komisija turės išskirtinius įgaliojimus prižiūrėti labai didelių interneto platformų, turinčių daugiau kaip 45 milijonus vartotojų, veiklą. Tokios platformos turės laikytis griežtesnių taisyklių, proporcingų galimai rizikai, kurią kelia jose paskelbtas neteisėtas ar žalingas turinys, įskaitant dezinformaciją. Jos turės įvertinti ir sušvelninti sisteminę riziką bei kiekvienais metais atlikti nepriklausomą auditą. Ištikus krizei, pavyzdžiui, kai kyla pavojus visuomenės saugumui ar sveikatai, Komisija galės reikalauti iš didelių platformų riboti bet kokias dėl jų veiklos kylančias grėsmes daugiausiai trijų mėnesių laikotarpiui.

Smulkios ir vidutinės įmonės turės mažiau prievolių ir daugiau laiko naujoms taisyklėms įdiegti. Taip siekiama palaikyti skaitmeninės ekonomikos inovacijas.

Skaitmeninių paslaugų aktas daug dėmesio skiria vartotojų apsaugai. Platformos privalės geriau informuoti savo vartotojus apie tai, kaip generuojamas jiems skiriamas turinys. Savo ruožtu vartotojai galės pasirinkti bent vieną reitingavimo sistemos variantą, neparemtą profiliavimu. Vartotojai galės geriau kontroliuoti, kaip naudojami jų asmens duomenys, o kryptingos reklamos, paremtos asmens duomenimis, pavyzdžiui, apie seksualinę orientaciją,

religiją ar etninę priklausomybę, bus draudžiamos.

Nepilnamečiams skirtų interneto puslapių kūrėjai privalės imtis ypatingų apsaugos priemonių, įskaitant visišką kryptingos reklamos draudimą. Interneto platformos ir prekyvietės negalės versti vartotojų naudotis jų paslaugomis, pavyzdžiui, kai prašoma pakeisti savo pasirinkimą naudojant trukdančius „iššokančiuosius langus“. Skaitmeninių paslaugų gavėjai turės teisę reikalauti atlyginti patirtą žalą, kai platformos nesilaiko taisyklių.

„Skaitmeninių paslaugų aktas nustatys naujus tarptautinius standartus. Piliečiai galės geriau valdyti tai, kaip internetinės platformos ir didelės technologinės įmonės naudoja jų duomenis. Pagaliau pasiekėme, kad tai, kas nelegalu realiame gyvenime būtų nelegalu ir internete. Europos Parlamentui papildomi įpareigojimai dėl algoritmų skaidrumo ir dezinformacijos yra svarbūs pasiekimai. Šios naujosios taisyklės taip pat užtikrins daugiau pasirinkimo laisvės vartotojams ir apribojimų ribos platformoms kryptingos reklamos srityje, įskaitant draudimą taikyti šią reklamą nepilnamečiams“, – sakė EP pranešėja Christel Schaldemose (Socialistai ir demokratai, Danija).

Susitarimo tekstas dar turės būti pabaigtas techniniu lygiu, o vėliau jį turės patvirtinti Europos Parlamentas ir ES Taryba. Taisyklės pradės galioti po 15 mėnesių nuo jų paskelbimo ES oficialiajame leidinyje.

